

Teško si predstavljamo Ljubljano brez tipičnega pogleda na naš grad. Zato pa se moramo temeljito dogovoriti, kako bomo uredili ta simbol našega mesta.

OSNUTEK UREDITVENEGA NAČRTA ZA GRAJSKI GRIČ

Različna mnenja – enotne želje

Grajski grič je zaradi svoje posebne lege in oblike odločilno vplival na razvoj poselitve skozi vsa obdobja zgodovine od barjanskih koliščarjev do danes. Skupaj z Ljubljanskim gradom je postal pravi simbol mesta in je vključen celo v mestni grb. Kot prizorišče mnogih odločilnih dogodkov ostaja zgodovinski spomenik, zaradi specifične naravne oblikovanosti ter zanimive flore in faune pa je tudi naravna znamenitost.

Vse te njegove značilnosti so posebej zavarovane z Odlokom o razglasitvi srednjeveškega mestnega jedra – Stare Ljubljane in Grajskega griča za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost (Ur. l. SRS 5/86).

Po dobrem letu intenzivnega dela je pred nami osnutek ureditvenega načrta za Grajski grič v Ljubljani. Nastajal je v sodelovanju vrste strok, od urbanistov, krajinarjev, biologov, gozdarjev do arhitektov, prometnikov, upravnih delavcev in še mnogih. Vsa prizadevanja pa je spremljal Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Vsi so se ves čas zavedali, da gre za skrajno občutljivo področje mesta Ljubljane in širše okolice, ki ga je treba aktivno varovati. To pomeni največjo stopnjo ohranjenja dediščine ob istovrstnem pazljivem dopuščanju tistih dejavnosti na Grajskem griču, ki omogočajo njegovo vključitev v moderno življenje.

Da so pogledi na ureditev Grajskega griča različni, so pokazali že trije natečajni elaborati, ki jih je spomladi 1988 pregledovala posebna strokovna komisija pri komiteju za družbene dejavnosti SO Ljubljana Center. Predlogi so nakazovali možnosti v razponu od popolnega ohranjanja statusa quo z doslednim izločanjem vsakršnega motornega prometa do razmeroma širokih in intenzivnih programov po vsem Griču. Razstava teh projektov je bila junija 1988 v atriju Magistrata.

Največ ugodnih rešitev je predlagalo Projektivno podjetje Ambient, ki je sicer tudi načrtovalec obnovitvenih del na grajski stavbi. Na tej podlagi ter ob upoštevanju napotkov strokovne komisije in odbora za prenovno Ljubljanskega gradu pri Skupščini mesta Ljubljane je ZIL – TOZD Urbanizem LUZ izdelal sintezni osnutek ureditvenega načrta. Po javni razpravi prihaja osnutek konec marca 1989 pred skupščino občine Ljubljana Center.

V predloženem osnutku so usklajene različne zahteve in pogosto nasprotujoči si pogledi. Tipičen primer za to je predlagana ureditev motornih dostopov na Grajski grič. Istočasno je bilo namreč treba zagotoviti dovoz za intervencijska vozila, tehnično oskrbo gradu, gibalno prizadete ljudi, poroke itd. ter ta dovoz čim bolj omejiti. V pomoč je predvideno zmogljivo poševno dvigalo, ki bo prevažalo obiskovalce s Krekovega traga na Grad. Osnovna misel pa je, da sta grajsko dvorišče in ploščad pred gradom z drevoredom do Šanc namenjena izključno pešcem.

Osnutek ureditvenega načrta v nekaterih primerih določa maksimalne okvirje: veliki vodni zbiralnik, parkirišče za osebna vozila ob Osojni poti, javna zgradba na Stolbi. S temi omejitvami morajo biti najprej izdelani programski in projektni preizkusi. Šele ko le-te potrdi spomeniška služba, lahko projektanti pričnejo z izdelavo idejnih projektov.

Ureditveni načrt je izvedbeni akt, po katerem se lahko izdajajo gradbena dovoljenja za vsak posamezni konkretni poseg na Grajskem griču. To velja tudi za prenovitvena dela na grajski stavbi, ki je nedvomno krona Grajskega griča in mesta pod njim.

DUŠAN KRAMBERGER

Obvestila društva upokojencev Poljane

Vabimo vse upokojene občane območja KS Poljane in KS Nove Poljane, da se vključijo v društvo, ne glede, če so že včlanjeni v klub upokojencev svoje delovne organizacije.

Uradne ure društva so od aprila dalje enkrat tedensko: vsak četrtek med 15. in 18. uro v sejni sobi Družbenega centra KS Poljane, Zarnikova 3.

Članarina je v letu 1989 letno 2.000 din, vzajemna samopomoč (VS) je letno 6.000 din, posmrtnina se izplačuje v I. polletju v znesku 18.000 din. Opozarjamo člane VS, da velja letni znesek 6.000 din samo do konca meseca junija, pozneje bo prispevek višji za one, ki le-tega niso poravnali v prvi polovici leta.

Naročajte se na glasilo VZAJEMNOST, glasilo SPIZ-a in Zveze društev upokojencev Slovenije, ki izhaja enkrat mesečno in prinaša vse zanimivosti in novosti glede pokojnin. Prijavite se lahko v času dežurstva v društveni pisarni, Zarnikova 3.

Merjenje krvnega pritiska je v sejni sobi Družbenega centra KS Poljane vsak drugi in četrti četrtek v mesecu med 16. in 17. uro. Vsak redni obiskovalec bo imel svojo kartoteko.

Zamenjava sadik sobnih in okenskih rastlin bo zadnji četrtek meseca marca in prvi četrtek v aprilu, prav tako v sejni sobi KS Poljane, Zarnikova 3 v času

dežurstva. Lahko boste brezplačno prejeli sadike, ki bodo na razpolago. Prinesejo pa sadike člani, ki ob presajanju doma ne potrebujejo več.

Popoldanski izleti se bodo začeli v mesecu aprilu in to prvi ponedeljek v mesecu. Zbor bo pred Zarnikovo 3 ob 13. uri brez predhodne prijave. Odpeljali se bomo vedno v drugo smer z mestnim avtobusom.

Na celodnevne izlete (ki bodo 15. aprila, 3. maja, 10. junija) se prijavljajte pravočasno. Program izletov ste prejeli skupno z vabilom na letno programsko konferenco, ki je bila 3. marca 1989.

Prijavljajte se:

– v krožek ročnih del, ko se članice sestajajo vsak torek med 16. in 19. uro v sejni sobi Zarnikove 3. Prijavljajte se tudi na razstavo ročnih del, ki je vsako leto ob »dnevu upokojencev Poljan« meseca oktobra. Zelo zaželeni so tudi drugi izdelki krajanov kot slike, kipi, razni izdelki iz lesa, glin, plastike itd.

– v balinarsko sekcijo, kjer imajo člani možnost igranja vsak dan na lastnem balinišču Zarnikova 3, dvorišče;

– v strelsko sekcijo – ko bomo imeli dovolj prijaviteljev, bomo začeli z redno vadbo enkrat tedensko na strelišču Doma invalidov in borcev Rado Pehaček v Malenškovi ul. 1.

KS Josip Prašnikar

Ureditev Trubarjeve ulice – Komunalna skupnost ljubljanskih občin TOZD Projektiva je posredovala načrt ureditve Trubarjeve ulice med Tromostovjem in Resljevo, ko bodo končana vzdrževalna dela na tej ulici. Načrt, ki ga je napravil ing. arh. Andrej Kasal, prikazuje bodočo ureditev ulice glede na cestišče samo in tudi opremo, kot so svetilke, klopi in podstavki za drevesa.

Na ta način se sicer pridobi na pešcevi površini, vendar na račun prometa, ki bo s tako preureditvijo oviran. Verjetno je mestni komitej za promet in zveze s to študijo seznanjen in pripravlja novo prometno rešitev, ki bo ugodnejša za stanovalce in trgovine.

Kartografski prikaz je na ogled v prostorih KS vsak dan od 8. do 14. ure in v sredo do 16. ure. Vabimo stanovalce na ogled.

* * *

Predsedstvo SZDL – Predsedstvo KK SZDL je na svoji razširjeni seji 14. marca razpravljalo o tekočih nalogah pri organiziranju neposrednega izjavljanja delovnih ljudi in občanov za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije.

Po sklepu republiške konference SZDL bo neposredno izjavljanje o tem 2. aprila. V nadaljevanju seje pa je predsedstvo obravnavalo tudi sedanjo politično situacijo v SRS in SFRJ.

MATIJA ROZMAN

KS Tabor

Partijska članarina obvezen davek? – Člani obeh osnovnih organizacij ZK na Taboru so na svojem zadnjem sestanku obravnavali aktualna dogajanja v Jugoslaviji, stališča CK ZKS o političnem pluralizmu ter sklepe 20. seje CK ZKJ. Govorili so tudi o članarini – novostih pri plačevanju in predlogu upravičencev do znižanja članarine. Nekateri člani so se spraševali, ali ni sedanji način plačevanja članarine katere višina se določa na podlagi dohodka člana, nekakšen obvezen davek, ki ga morajo plačevati člani za članstvo v organizaciji. Dokazovali so, da se v družtvih in DPO določijo članarina, ki je enaka za vse člane. Menili so, da bi morala biti tudi članarina ZK članarina brez lestvic in ključev, ne pa obvezen davek.

* * *

Mitinga v Ljubljani ne potrebujemo. – Predsedstvo KK SZDL je na svoji zadnji seji obravnavalo program dela sveta za vprašanje družbenega položaja žensk OK SZDL Ljubljana Center in informacijo o poteku občinske kandidacijske konference. Dogovorili so se o organizaciji javne razprave o osnutku amandmajev k ustavi SR Slovenije. Ostro so zavrnilo organizacijo mitinga v Ljubljani, ki bi ga želel za pripadnike jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki živijo v Ljubljani organizirati »Šolevičev odbor«. Člani predsedstva nameče menijo, da bi miting samo še podžgal krizo in nacionalno razdrobljenost ter mržnjo in da bi bil ta »miting bratstva« pravzaprav miting obračunavanja. Ostro so tudi obsodili Hamnejev obisk v Jugoslaviji v času, ko se je ves kulturni svet zgrozil nad smrtno obsodbo pisatelja Rushdija.

Ob razpravi o napovedani uvedbi vizumov za ZR Nemčijo pa so menili, da bo Jugoslavija, če bo njena zunanja politika še naprej tako nesposobna in polna spodrsiljav v letu 1992 odrezana od Evrope, saj je pričakovati uvedbo vizumov za vse države Evrope. S svojimi stališči je predsedstvo seznanilo tudi OK SZDL.

TATJANA PUST

KS Stari Vodmat

Slovesna otvoritev razstave ročnih del in kulinarike – Vodmatske žene so dan za dnem pripravljale razstavo ročnih del, ki je bila slovesno odprta ob prazniku žena. Poleg kulturnega programa je ustvarjalkam prelepih prtičkov in drugih umetnin čestital tudi predsednik občinske skupščine Ljubljana Center Borut Plavšak. Razstavo so še popestrile slike Sonje Makarovič, priznane umetnice Starega Vodmata.

Drugi del razstave je bil posvečen kulinariki. Vrsto različnih specialitet in dobrot je vabilo obiskovalce. Recepti, poskušnja, pohvale so se kar vrstile. Organizatorjem razstave in kulinarike, Rdečemu križu Starega Vodmata in vsem, ki so prispevali k tej bogati prirreditvi iskrene čestitke in priznanje za njihov trud.

Od 17.–23. aprila čiščenje okolja – O čistem in zelenem Vodmatu smo že razpravljali; zdaj prehajamo na dejanja. Svet KS in komisija za urejenost in čisto okolje organizirata v tednu od 17. do 23. aprila obiščevalno akcijo, v katero se letos prvič vključuje tudi »zeleni straža« učencev osnovne šole dr. Jožeta Potrča. Naprosamo predsednike hišnih svetov in druge prebivalce, podjetja in institucije, da organizirajo vse potrebno. Čistost in urejenost okolja bo vsake tri mesece ocenjevala posebna komisija Ljubljanske turistične zveze.

Kabelska – satelitska televizija – Kabelski televizijski sistem se vse bolj približuje tudi naši krajevni skupnosti. V sosednjih KS so že ustanovljeni gradbeni odbori. O tem je razpravljal tudi svet KS, ki bo v kratkem izvedel anketo o interesu krajanov za kabelsko – satelitsko televizijo, izvolil odbor in zahteval ponudbe od možnih izvajalcev gradnje sistema. Akcije se bomo lotili, če se bo zanjo odločilo vsaj 70% krajanov.

Borci za prenehanje preprirov – Borci in borke krajevne skupnosti Stari Vodmat so na skupščini 21. marca odločno nastopili proti stalnemu krivičnemu obtoževanju našega političnega vodstva in Slovenije sploh. So proti vsem pritiskom in se zavzemajo za enakopravnost narodov in narodnosti v Avnojski Jugoslaviji. Preveč je bilo gorja in prelite krvi, da bi vse to zapravljali z medsebojnimi spori in obtožbami. Vprašali so, kdo razbija enotnost Jugoslavije? Vse preveč ponavljamo samo negativne stvari, o tem kaj pa je bilo že napravljeno, kaj bo potrebno še storiti, kako delati v pogojih tržnega gospodarstva ter kako izboljšati delovne in življenjske pogoje ljudi, pa se ne pogovarjamo.

Veliko pozornost so namenili socialnim vprašanjem borcev o stalni in občasni pomoči. Tako je stalno pomoč v lanskem letu prejemale 11 članov, občasno pomoč pa so dodelili 28 članom. Nadalje so obravnavali stanovanjska vprašanja borcev ter nudili vso pomoč pri zamenjavi večjih stanovanj za manjša v kolikor bi člani ZB to želeli. Namesto proslave ob dnevu žena so namenili 10 milijonov dinarjev za nabavo inkubatorja za novorojenčke v UKC. Zbrali so tudi 65 milijonov za bolnico Franjo. Podprli so predlog, da bi bil 25. december dela prost dan ter hkrati predlagali, da se tudi 8. marec proglasi za dela prost dan, vendar le za žene. Predlagali so, da se spomenik na Orlah preimenuje v spomenik osvoboditve Ljubljane.

Govorili so tudi o političnem pluralizmu ter se zavzeli za svobodo političnega združevanja v skladu z ustavo in pravnimi normami.

Za predsednika KO ZB je bil ponovno izvoljen Slavko Škrinjar, mesto tajnika je prevzela Mira Frolov, na novo pa so bili izvoljeni: Josip Bačelič, Marija Malkovič, Alojz Šušteršič ter Vinko Mikulič.

LOJZE CEPUŠ